

126) *IV. G. a. Til uformuende aandssvages Undervisning og Forplejning i Anstalterne.* Skrivelse fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. København, den 7. December 1910.

Det vil formentlig ikke være Finansudvalget ubekendt, at Anbringelsen af saadanne aandssvage Personer, som have vist sig farlige for den offentlige Sikkerhed, i de senere Aar har voldet ganske betydelige Vanskeligheder.

Paa den ene Side maa disse Individuer nemlig til Stadighed nøje bevogtes, for at Muligheden for deres Desertion kan udelukkes, paa den anden Side bør der gives de paagældende, der som oftest er arbejdsføre Personer, Adgang til at færdes ude i relativ Frihed; at spærre dem inde i lukkede Afdelinger vilde i de fleste Tilfælde være højst inhumant. Men naar henses hertil, er det saa at sige udelukket at anbringe dem paa tilfredsstillende Maade i en af de bestaaende Aandssvageanstalter, der tilmed alle langt ud i Fremtiden ere optagne til sidste Plads, idet det paa Ebberødgaard og den Kellerske Anstalt er forbundet med største Vanskelighed at føre et tilstrækkelig effektivt Tilsyn med de paagældende, naar de ikke indespærres paa de lukkede Afdelinger, og de paa Ribeanstalten maatte anbringes i en Celleafdeling sammen med voldsomme og farlige, til Dels yderst lavtstaaende Asylister. Som Forholdene ere for Tiden, have de i længere Perioder maattet anbringes i Fængsler, hvor Indespærringen ofte virker meget nedbrydende for de paagældende, ganske bortset fra, at der ved en saadan Anbringelse paaføres det offentlige uforholdsmæssig store Udgifter.

Angaaende denne Sag har der allerede i længere Tid været ført Forhandlinger mellem Sundhedsstyrelsen, Justitsministeriet, nærværende Ministerium og Bestyrelsen for den Kellerske Aandssvageanstalt i Brejning, og man har fra alle Sider anset det for paatrængende nødvendigt at finde Udveje til Afhjælpning af den paa det nævnte Omraade forhaandenværende Nødtilstand.

Under disse Forhandlinger have Overlægen og Bestyrelsen for den Kellerske Anstalt henledt Opmærksomheden paa, at den mest tilfredsstillende Løsning af det saaledes rejste Spørgsmaal vilde opnaas, saafremt Staten til Anbringelse af de her nævnte aandssvage erhvervede en passende isoleret Besiddelse, helst en Ø, i hvilken Henseende Opmærksomheden — efter indgaaende Undersøgelse af alle Muligheder — ganske særlig har fæstnet sig ved den i Limfjorden beliggende Ø Livø, der baade ved sin Beliggenhed, Størrelse (ca. 600 Tdr. Land), Arealets Beskaffenhed og det Arbejdsfelt, der derved frembydes, maa anses for ganske særlig velegnet til en saadan Anvendelse.

Med Hensyn til de Krav, som Virkeliggørelsen af det saaledes fremkomne Forslag vil stille til Statskassen, bemærkes, at Erhvervelsen af Øen Livø i det angivne Øjemed, som det fremgaar af de med Øens Ejer Lensbaron Rosenkrantz til Rosenholm førte Forhandlinger, vilde nødvendiggøre — foruden en Forhøjelse af det aarlige Statstilskud paa Finanslovens § 21 IV G. a. til uformuende aandssvages Undervisning og Forplejning i Anstalterne, hvorom man har stillet Forslag ved en anden Skrivelse af Dags Dato til det ærede Udvalg — dels, at Staten garanterer for den for Øen stipulerede Købesum, dels at der gives en Bevilling en Gang for alle til Omdannelse og Montering m. m. af de paa Øen værende Bygninger, om hvilke Punkter nærmere bemærkes følgende:

Da Ejeren af Livø har ønsket, at de af Bestyrelsen for den Kellerske Aandssvageanstalt paa Statens Vegne om Øens Erhvervelse for Staten indledede Forhandlinger førtes til en foreløbig Afslutning, og da Bestyrelsen ikke mente at burde lade Lejligheden til at sikre sig Øens Erhvervelse for Øjemedet gaa tabt, blev der i Sommer af Bestyrelsen under Forbehold af Bevillingsmyndighedernes Samtykke oprettet den i Afskrift hosfølgende Købekontrakt med Ejeren. Ejendommen kan herefter overtages af Bestyrelsen for den Kellerske Anstalt — idet det foreløbig er Tanken, at det paatænkte Asyl paa Livø skulde underlægges denne Anstalt som Filial — til den 1. April 1911 for en Pris af 138,000 Kr., hvoraf 113,000 Kr. udgør Købesummen for selve Ejendommen med Bygninger, og Resten 25,000 Kr. er beregnet som Vederlag for Inventar samt Sædekorn, Halm, Hø og Roer. I Købet er saaledes ikke indbefattet Besætningen, hvorimod der i Kontrakten er